634/01

Den 3. december 2001 blev i sag nr. 55.589:

xxxxxx xxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxx
xxxxxxx xxxxxxxxxxxx
xxxxxxxx xxxxxx xxxxx
xxxx xxxxxxxxx xx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har retshjælpsforsikring i Topdanmark Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde retshjælpsdækning til en verserende retssag mod klagerens tidligere ægtefælle.

Der er anmodet om retshjælpsdækning til en ankesag om et krav efter ægteskabslovens § 56. Ved byretten havde modparten krævet 300.000 kr., men alene fået medhold i 75.000 kr. Modparten ankede herefter sagen.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at tvister om bl.a. formueforhold i forbindelse med opløsning af ægteskab er undtaget forsikringsdækning.

I selskabets skrivelse af 22/5 2001 til nævnet hedder det bl.a.: "Nærværende sag drejer sig om, at advokat K.R.–L. på sin klients vegne ønsker retshjælpsdækning til en tvist om formueforhold i forbindelse med ophævelse af ægteskab, idet sagen vedrører krav på godtgørelse i henhold til ægteskabslovens paragraf 56. Sagen er kort fortalt denne, at forsikringstager H.H.N. ved ophævelse af sit ægteskab bliver mødt med et krav om betaling af 300.000,- kr., af tidligere samlever i henhold til ægteskabslovens paragraf 56.

Til trods for, at der mellem parterne er fuldstændigt særeje i.h.t. ægtepagt gør tidligere samlever under henvisning til ægteskabslovens paragraf 56 gældende, at hvis hun ikke får tid til at gøre sin uddannelse færdig, og idet hun i øvrigt har forældremyndigheden over parternes fællesbarn, vil blive stillet urimeligt ringe efter ægteskabets ophør, navnlig henset til den meget betydelige forskel på parternes formue og indkomstforhold, og til ægteskabets varighed. Ægteskabslovens paragraf 56 anfører - citat: Har en ægtefælle haft særeje, kan det, hvis ægtefællernes formueforhold, ægteskabets varighed og omstændighederne i øvrigt i særligt grad taler derfor, efter påstand af den anden ægtefælle i særlig forbindelse med dom til separation eller skilsmisse bestemmes, at den ene ægtefælle skal yde den anden et beløb for at sikre, at denne ikke stilles urimeligt ringe i økonomisk henseende efter separationen eller skilsmissen. Advokat K.R.-L. anfører i sit klagebrev af 4. april 2001, at en opgørelse af et paragraf 56-krav ikke er formueopgørelse, da ægteskabslovens paragraf 56 alene er et vilkår i forbindelse med separation og skilsmisse, og at den nærværende sag alene omfatter, hvorvidt man kan anlægge et særskilt krav vedrørende paragraf 56 uden om ægteskabssagen. Det fremgår af de gældende vilkår for retshjælp pkt. 3 stk. 4, at tvister om formueforhold, ejendomsret, samejeforhold eller andre rettigheder i forbindelse med indgåelse eller opløsning af ægteskab, registreret partnerskab, andre samlivsformer eller interessentskaber ikke er dækket af forsikringen. På baggrund af de oplysninger der indtil nu er tilgået sagen finder vi, at den aktuelle sag alene eller i overvejende grad omhandler en tvist som har sit udspring vedrørende formueforhold i forbindelse med ophævelse af ægteskabet, og at ægteskabslovens paragraf 56 i vid udstrækning omhandler dette forhold. Det at ægteskabslovens paragraf 56 bruger udtrykket separation og skilsmisse, i stedet for ophævelse af ægteskab ændrer ikke betydningen af, at der i den konkrete sag alene er tale om en tvist vedrørende retten til formueforhold i forbindelse med ægteskabets ophævelse. Da tvisten mellem ægtefællerne vedrørende formueforhold i forbindelse med ægteskabets opløsning i retshjælpsmæssig termologi, har så nær tilknytning til undtagelsesbestemmelsen i vilkårenes pkt. 3 stk. 4, må vi således fastholde ikke at kunne yde retshjælp til sagen."

Advokaten har i skrivelse af 16/3 2001 til selskabet anført: "§56 i Ægteskabsloven er et vilkår i forbindelse med separation/skilsmisse. Der skal tages stilling til det, hvis en af parterne har særeje eller særrettigheder, det er således ikke som ved en fælles bode-

ling, at det er noget der kan afgøres bagefter og i Skifteretten. Et §56-krav afgør alene, hvilken evt. godtgørelse den ene part kan få fra den anden, som følge af at den anden har et større særeje. Et sådan krav kan kun gøres gældende under ægteskabssagen, og eksempelvis ikke i en efterfølgende sag, så det er fuldstændig på linie med de øvrige vilkår, der skal tages stilling til, som eksempelvis forældremyndighed, retten til lejebolig og underholdsbidrag. En sådan godtgørelse forudsætter også, at der er en vis enighed om størrelsen af særejet. Eksempelvis bliver der ikke i forbindelse med et §56-krav taget stilling til, om der overhovedet er særeje, eller tvisteligheder om, hvorvidt noget af formuen kan henføres til særeje og noget til fælleseje. Det bliver henvist til en særskilt sag, det kan så evt. udskyde, at man tager den endelige stilling til §56kravet, men det er ikke anderledes end hvis man udskyder andre spørgsmål i forbindelse med afsigelse af deldom. Det kan være forældremyndighed eller retten til en lejlighed. Det er således for mig utvivlsomt, at tvist om §56-krav er en tvist om separation og skilsmisse, der som nævnt ikke kan gives uden, at dette spørgsmål afgøres, hvorfor det skal henføres under 3 nr. 3 og ikke 3 nr. 4. Når det i denne sag ser ud til at være et enkeltstående spørgsmål, hænger det alene sammen med, at parterne blev separeret på et tidspunkt, hvor der blev lagt en lidt tvetydig påstand af modparten, herunder om der overhovedet var særeje. Herefter har der været ført en sag, som ikke på nogen måde økonomisk er involveret i nærværende - for god ordens skyld - om hvorvidt ægtepagten var gyldig, hvilket der blevet dom for, at den var. Herefter blev §56-kravet rejst og Landsretten har ved kendelse afgjort, at separationsdommen var en deldom, således at der manglede at blive taget stilling til det sidste vilkår, hvilket der naturligvis heller ikke kunne, før det var afgjort, om ægtepagten bestod. Men det er således en klar det af tvisten i separation/-skilsmissesagen og ikke andet."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**3 Hvilke tvister er ikke dækket af forsikringen** ... **3** Tvister om separation, skilsmisse, forældremyndighed, samkvemsret og underholdspligt, bortset fra tvister i anden instans (evt. tredie instans), hvor sikrede har fået helt eller delvis medhold i første instans, for så vidt sagen behandles i Danmark. **4** Tvister om formueforhold, ejendomsret, samejeforhold eller andre rettigheder i forbindelse med indgåelse eller opløsning af ægteskab, registreret partnerskab, andre samlivsformer eller interessentskaber."

Nævnet udtaler:

Den foreliggende sag vedrører anke af en sag om størrelsen af et krav efter ægteskabslovens § 56, hvor klageren har fået delvist medhold i byretten. En sådan sag er omfattet af forsikringsbetingelsernes punkt 3.3, idet spørgsmålet om betaling af et beløb efter ægteskabslovens § 56 er en del af en separations- eller skilsmissesag.

Derfor

b e s t e m m e s :

---

Selskabet, Topdanmark Forsikring A/S, skal yde retshjælpsdækning til klagerens ankesag.

Marianne Højgaard Pedersen